

ATELIER PRO

Opdrachtgever
ING Bank N.V.

Project type
architectuur

15.919 m²

Project status
opgeleverd

Locatie
Bijlmerdreef 109
Amsterdam
Nederland

Functionies
kantoor, renovatie
& herbestemming

Periode
2016 - 2020

Oplevering
2020

beeld

Renovatie en Interieur ING Maple, Amsterdam

Atelier PRO ontwierp het gebouw Maple aan de Bijlmerdreef in Amsterdam Zuidoost, en transformeerde daarmee een gedateerd kantoor uit de jaren 80 tot een hoogwaardige werkruimte voor de ING. De herbestemming is onderdeel van de grotere stedenbouwkundige ontwikkeling van het gebied tot innovatiedistrict Cumulus Park.

Van cellenkantoor naar open structuur

Het oorspronkelijk door Broekbakema ontworpen kantoorgebouw is een langgerekt volume dat verbonden is met een ondergrondse parkeergarage, een woonblok en de verschillende niveaus van winkelgebied Amsterdamse Poort. Het gebouw is naar het ontwerp van atelier PRO tot op de hoofddraagconstructie gesloopt en heeft een geheel nieuwe gevel gekregen, wat van grote invloed is op de uitstraling van het hele gebied. Binnen heeft het voormalige gesloten cellenkantoor plaatsgemaakt voor een geheel open indeling, waarin teams intensief met elkaar kunnen samenwerken. Centraal in het lange gebouw zijn over alle verdiepingen informele werkgebieden gecreëerd die door middel van royale nieuwe trappen en vides verticaal zijn verbonden.

Een geometrische gevelstructuur

De gevel aan de Bijlmerdreef

is opgebouwd uit kaders van gekleurd aluminium composiet, met daarin naar voren en naar achter verspringende glazen ruiten; in combinatie met de om-en-om toegepaste erkers zorgt dit voor een gefacetteerd effect, dat de gevel een 'kristallen' geometrische structuur geeft. Deze structuur dient niet alleen als blikvanger, maar heeft door de temperende werking op de laagstaande zon ook een praktische doel. Het strenge ritme van de gevel aan de Bijlmerdreef wordt bij de zijgevels doorbroken, doordat hier de schaal en de ritmiek van de geometrische gevelelementen zijn aangepast. Hierdoor sluit het gebouw beter aan bij de kleinschaligheid van winkelcentrum Amsterdamse Poort. Tegelijkertijd scheppen de nieuwe gevelelementen een homogeen en herkenbaar beeld, waardoor Maple zich helder onderscheidt binnen de context.

Herkenbaarheid in de wijk

De toegankelijke verdiepingen - zowel op het niveau van het winkelgebied als die aan de opgetilde Bijlmerdreef - zijn vlak, uitnodigend en grotendeels transparant. Zo contrasteren ze met de rest van de gevel en markeren nadrukkelijk de verschillende entree- en overgangsgebieden. De hoofdentree ligt op winkelcentrumniveau; om deze toegang goed herkenbaar te maken is de transparantie hier naar de hoek doorgezet tot de eerste verdieping. Door de poort, die vanaf de Bijlmerdreef naar de parkeergarage leidt, te versmallen en verlagen werd het mogelijk om twee oorspronkelijk van elkaar gescheiden gebouwhelften op de eerste verdieping te verbinden. Hierdoor oogt het gebouw meer als een eenheid; ook bood dit kansen om het kantoorgebouw flexibeler te gebruiken.

Ontwerpteam
projectarchitect
Dorte Kristensen,
Constanze Knüpling,
Hans Kalkhoven

interieurarchitect
Wessel Reinders

projectleider
Tobias Thoen

projectmedewerkers
Bart Dessens, Hatice Kilinc,
Jannetta Roozendaal,
Paul Fouchier, Raymond Wernet,
Wendy Braun-Popma

Projectteam
bouwkundig aannemer
Dura Vermeer

adviseur akoestiek
LBP Sight

adviseur bouwfysica
LBP Sight

constructeur
IMd Raadgevende Ingenieurs

installatieadviseur
Halmos

fotografie
Eva Bloem

Een open maar geborgen kantoor

Naast het ontwerp van de casco-renovatie ontwikkelde atelier PRO ook het ontwerp van de gehele fit-out en de inrichting. Daarmee werd een eigentijdse, geoptimaliseerde werkomgeving gecreëerd die past binnen het ING-werkconcept en die tegelijkertijd deel uitmaakt van het innovatiedistrict. De begane grond is openbaar toegankelijk gemaakt, met een receptie, vergadercentrum, workshopruimtes, een espressobar en een grand café; grenzend aan de Amsterdamse Poort bevinden zich daarnaast winkelruimtes. De kantoren van ING bevinden zich op de verdiepingen daarboven, die alleen toegankelijk zijn voor medewerkers.

Een nieuwe manier van werken

De bank hanteerde voor al haar kantoren voorheen een vaste werkmethode, de 'Orange Work Place'. Eén helft van Maple is opgezet als een testomgeving waar atelier PRO deze methode kon doorontwikkelen, een proeftuin voor de toekomst. ING is overgegaan naar een nieuwe manier van werken, waarvan thuiswerk een veel groter deel is gaan uitmaken - aangewakkerd door de covid-lockdowns en de noodzakelijke omschakeling naar online samenwerken. Veel medewerkers komen sindsdien minder naar kantoor voor individueel werk, en beperken hun fysieke aanwezigheid tot overleg en samenwerken. In het testdeel is het aandeel van aanland- en overlegplekken dan ook veel groter geworden; daarmee werd ook de sfeer informeler. Met deze nieuwe flexibele werkformule kan ING met Maple zo'n 2000 van haar medewerkers een plek bieden, wat ook duurzaamheidswinst oplevert. Het kantoor is méér dan een plek om te werken; het is ook een thuis voor de medewerkers van ING, die het nieuwe concept enthousiast omarmd hebben.

Kunst als placemaker

Om het informele thuisgevoel te versterken zijn door het hele kantoor heen, op verschillende plekken, werken uit de hedendaagse kunstcollectie van ING opgehangen; niet formeel of thematisch, maar los gegroepeerd op kleur en gevoel. Daarnaast gaf het bedrijf opdracht voor drie grote, site-specific kunstwerken: een muurschildering van Hadassah Emerich langs

de trapwand, met de voor haar typerende kleurrijke, organische motieven; een typografisch getinte mural van Said Kinosh; en een fotowand met werk van de op Curaçao geboren fotograaf en filmmaker Kevin Ospa.

Cumulus Park

De revitalisatie van het gebouw is onderdeel van Cumulus Park, een ontwikkeling van een innovatiedistrict rond de Bijlmerdreef. Oorspronkelijk geïnitieerd door ING, wordt dit concept inmiddels gezamenlijk gedragen door de Gemeente Amsterdam, de Hogeschool van Amsterdam, het ROC MBO-college Zuidoost en de ING. Hier wordt gewerkt aan een plek van verbinding tussen bedrijven, onderwijs en individuen, waar professionals (in wording) zich kunnen ontwikkelen. De opzet van de stadscampus kenmerkt zich door sterke verwevenheid met de bestaande stedelijke structuur. ING heeft tegenover Maple een nieuw hoofdkantoorgebouw ontwikkeld, Cedar, naar ontwerp van Benthem Crouwel Architecten. Dit gebouw vormt samen met omliggende gerenoveerde en nieuw te bouwen kantoren van de ING het zwaartepunt van het nieuwe district. Maple is daarmee veel meer dan alleen een nieuwe werkplek voor de bankmedewerkers: het is een plek die mensen, gebouwen en ideeën verbindt, die creativiteit, innovatie en flexibiliteit stimuleert en die duurzame oplossingen voor een betere toekomst mogelijk maakt.

Publicaties

Bestinteriors.nl

The Outsider September 2021 p14,19

Facades 2021 p34,35

Gebouwd in A'dam projectboek 2019-2020